

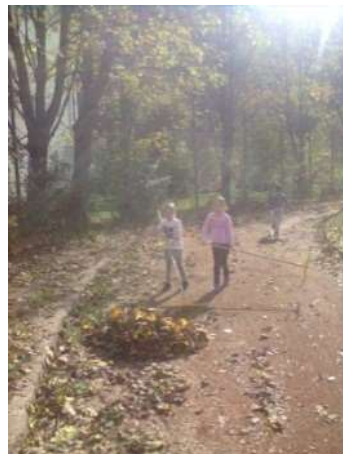
UNESCO VRTIČKI

Na šoli že vrsto let skrbimo, da bi bila notranjost in zunanost šole pestrejša tudi z rastlinami, cvetočimi ali tistimi, ki nas razveseljujejo zgolj z lepimi listi.

Menim, da vrtnarjenje ni le opravilo odraslih. Učenci se mi z veseljem pridružijo pri spoznavanju in vzgoji rastlin. Narava privleče človekovo pozornost nenamerno ter ne zahteva za to nobenega truda, na človeka pa zato deluje sproščujoče in regenerativno. Rastline so zato dobri motivatorji in spodbujevalci skritih otrokovih potencialov. Zgodnje spoznavanje narave je izjemno pomembno za razvoj in zadovoljstvo otrok, zato se z vsakdanjim opazovanjem okolice zagotovo spreminja tudi njihov odnos do narave.

Kot učiteljica v podaljšanem bivanju imam idealno priložnost navduševati mlade za delo z zemljo in rastlinami. Nekateri učenci nikoli ne bi posegli po grabljah, lopatki, loncih in rastlinah. Nikoli se ne bi lotili presajanja in vzgoje lončnic. Roke popackane z zemljo so vendar – umazane, pa vendarle ni tako. Učenci so zelo motivirani za delo, preko celega šolskega leta so potekale različne dejavnosti.

Urejanje šolskih zelenic je lahko zelo zabavno. Ker je okrog šole kar nekaj dreves in posledično tudi listja, smo se odločili, da hišniku v pomoč, nam pa v veselje v jesenskem času očistimo okolico šole. Pripravili smo grablje, vrtnarske vreče, samokolnico in zaščitne rokavice. Pred tem nam je hišnik izdelal kompostnik, v katerega smo dali nagrabljeno listje. Izkoristila sem te trenutke in učence navdušila za zabavo s posipanjem listja po sebi.

Pogosto se nam zgodi, da preko počitnic zaradi pomanjkanja nege lončnice propadejo. Vrtnarji skrbimo za pomlajevanje lončnic, in s tem za lepši videz hodnikov, učilnic, zbornice. Učenci so liste vijolic dali v lonček z vodo. Po približno mesecu dni so listi pognali koreninice in lahko smo jih posadili v zemljo. V tem šolskem letu smo poskrbeli za veliko lončkov vijolic, ki nam sedaj lepo uspevajo v zbornici šole. Pomladili smo tudi več drugih vrst sobnih rastlin.

Učenci so še posebej radi sodelovali pri vzgoji potaknjencev, ko sem jim namignila, da bodo zanje skrbeli doma, da jih bodo lahko odnesli v domačo oskrbo. Ta podatek jim je dal veliko dodatne motivacije za delo.

Rastline v prostorih šole zahtevajo nenehno skrb in pozornost. Učenci OPB-ja so si izbrali rastline, za katere so odgovorni izključno sami. Opažam, da so pri negi zelo vestni, saj so izbrane rastline postale »njihove«. Tako učenci z rednim zalivanjem, dognojevanjem in presajanjem pridobivajo znanja o pravilni negi, potrebah rastlin, življenjskih pogojih, ki jih le-te potrebujejo.

Vsakodnevno imamo na jedilniku sadje. Pogosto so to mandarine ali pomaranče. Vrtnarji smo si sadje, ki je ostalo, stisnili in si pripravili vitaminski napitek. Na medmrežju smo si ogledali, od kod to sadje pravzaprav pride na naše mize. Prišli smo na idejo, da semena, ki so bile v sadju, posadimo. Presenečeni in veseli smo bili, ko smo zagledali prvi drobni poganjek. Vse leto smo rastlinice skrbno zalivali oziroma jih pršili, da smo ohranjali zemljo vlažno. Upamo, da nam nekoč tudi zacvetijo.

V jesenskem času smo v lončke posadili čebulice tulipanov. Le-te smo dali v zunanji atrij za vsaj mesec dni, nato pa so romale na toplo. Pri zalivanju smo bili skopi, saj za prvo rast ne potrebujejo veliko vode, ker jo imajo shranjeno v čebulici.

Prav tako smo v pozno jesenskem času pred šolo zasadili in oblikovali otočke z različnimi čebulicami pomladnega cvetja. Bili smo uspešni in spomladi smo imeli lepe cvetoče rastline.

V šoli imamo tudi dva notranja atrija. Ker sta bila prazna, smo se odločili, da jih polepšamo. Večjega smo zasadili s trajnicami, manjšega pa z zelišči. Ugotovili smo, da je v manjšem premalo svetlobe in zelišča niso uspevala tako, kot smo si želeli, zato se bomo povezali s profesionalnim vrtnarjem, da nam bo svetoval zasaditev rastlin, ki ne potrebujejo veliko svetlobe.

Nekaj zelišč smo posejali v razredu in sedaj nam lepo uspevajo na okenski polici. Ugotavljajo, da razred lepše diši, ko pa katero od zelišč poskusijo se jim zdi »slastno«. (Doma jih večina verjetno ne bi poizkusila). Ob koncu šolskega leta jih bodo učenci odnesli domov.

Za šolo imamo neizkoriščeno zelenico. Učenci OPB-ja smo jo preteklo leto pričeli urejati in zasajati s cvetočimi grmovnicami. Izkopali smo luknje, poskrbeli za dobro zemljo in vanje posadili različne cvetoče grmovnice. Okrog rastlin smo zatakneli palice, ki so služile kot opozorilo hišniku, naj ne pokosi takrat še majhnih rastlin. Zanje smo lahko skrbeli do konca pouka. Proti koncu šolskega leta so se učenci začeli spraševati, kaj bo z našimi grmički v poletnem času, če bo suša. Spodbudila sem jih k iskanju rešitev. Na koncu so se odločili, da za pomoč prosijo čistilke in hišnika.

V naslednjem šolskem letu želimo zelenico za šolo spremeniti v zeliščni in cvetlični vrt. To nam v tem šolskem letu žal ni uspelo in upamo, da nam uspe v prihodnjem. Kljub temu smo z

učenci izdelali eko hotel za žuželke. Na vrt želimo privabiti številne žuželke, ki nam bodo pomagale pri vzgoji rastlin.

Učenci neizmerno radi urejajo in zasajajo grede in korita. Ponudila sem jim trajnice, sezonsko cvetje, še boljše pa je bilo, ko so učenci rastline posejali in sadike vzgojili sami. Na naši šoli je gredico in korita pred šolo v preteklosti zasajalo podjetje Jeko- in d.o.o. V dogovoru z ravnateljico in vodjo Jeko- ina d.o.o. smo zasaditve pričeli izvajati vrtnaji naše šole. Podjetje nam le dostavi sadike cvetja in zemljo, mi pa korita in gredico prelopatamo in dodamo novo zemljo ter rastline posadimo. V letošnjem letu pa smo ponosno posadili sadike rož, ki smo jih vzgojili sami. Za dodatno motivacijo poskrbim tako, da učencem omogočim sodelovanje pri načrtovanju zasaditev, da upoštevam njihova mnenja in predloge.

V obdobju odraščanja so otroci najbolj zvesti spremljevalci slehernega koraka staršev, vzgojiteljev in učiteljev. Posebej ta zvestoba zaživi, če je lahko skupaj s starši, vzgojitelji, učitelji, skratka z nami odraslimi kot aktiven soudeleženec aktivnosti na vrtu. Otroci pri tem opazujejo odrasle, jih posnemajo in sprašujejo. V takšnem okolju otroci doživljajo nova doživetja in spoznanja. To so temeljni trenutki, ko narava – vrt dobi globlji in trajnostni pomen za otroka in njegovo razvijajoče se življenje. V tem primeru gre za vzgojni proces, ki je povezan z vzgledom in dejanji odraslih (staršev, vzgojiteljev, učiteljev) preko vrtnih opravil. Dejavnost otroka na vrtu omogoča otroku čustveno doživljanje narave skozi fazne aktivnosti, kot so: skrb, negovanje, pobiranje plodov, semen in listov. Aktivnosti v vrtu omogočajo vzgajanje pozitivnega odnosa do vsega, kar otroka obdaja, ta temelji na ozaveščenosti in znanju o pomenu narave za zdravje in zdrav življenjski slog. Vrt je učilnica, ki vpliva na otroka, na njegov razvoj in odnos do narave – okolja. Otroke vzgajajmo ne le za danes, temveč za jutri.

Koordinatorica projekta: Tanja Pongrac